



Cofinanțat de
Uniunea Europeană



Expert-Grup
Centru Analitic Independent



Institutul pentru
Politici și Reforme
Europene



Eastern Europe Studies Centre



KONRAD
ADENAUER
STIFTUNG



Opinia cetățenilor din Sălcuța asupra priorităților bugetare pentru 2021

Proiectul este cofinanțat de Uniunea Europeană și Fundația Konrad Adenauer

âNotă de limitare a responsabilității

Această publicație a fost elaborată în cadrul proiectului „Informează, abilitază și acționează! Societatea civilă pentru o mai bună guvernare bugetară în Moldova”, care este implementat de Centrul Analitic Independent „Expert-Grup”, în calitate de partener principal, în consorțiu cu Fundația Konrad Adenauer (KAS, Germania), Centrul pentru Studii Est-Europene (CSEE, Lituania) și Institutul pentru Politici și Reforme Europene (IPRE). Proiectul este cofinanțat de Uniunea Europeană și Fundația Konrad Adenauer. Opiniile exprimate aparțin autorilor și nu reprezintă neapărat punctele de vedere ale Uniunii Europene și Fundației Konrad Adenauer.

Introducere

Primăria satului Sălcuța, în cadrul proiectului *Informează, abilitază, și acționează! Societatea civilă pentru o mai bună guvernare bugetară în Moldova*, în colaborare cu Coaliția Locală din Sălcuța, a colectat idei și sugestii de la cetățeni pentru proiectul bugetului pentru anul 2021. Acțiunea respectivă este una dintre măsurile incluse în Planul de acțiuni pentru creșterea transparenței bugetare la nivelul satului Sălcuța.

Chestionarul a avut drept scop măsurarea percepției cetățenilor despre serviciile prestate și identificarea direcțiilor prioritare de dezvoltare a localității pentru următorul an. Chestionarul a fost plasat pe pagina web a primăriei și pe rețelele de socializare. Totodată, chestionarul a putut fi completat atât în formă fizică la sediul primăriei. Colectarea de opinii a fost efectuată în perioada 12 - 30 octombrie.

Chestionarul a avut 7 întrebări generale și mai multe întrebări specifice pe diferite domenii, cum ar fi:

- 1) Transport și infrastructură;
- 2) Gospodăria de locuințe și serviciile comunale;
- 3) Educație timpurie (grădinițe);
- 4) Cultură, sport, tineret, culte și odihnă
- 5) Alte probleme din localitate.

Rezultatele acestui chestionar vor fi utilizate pentru îmbunătățirea proiectului de buget pentru anul 2021 și vor fi vociferate la audierea publică planificată de către autoritate. Audierea publică urmează să aibă loc pe parcursul lunii noiembrie.

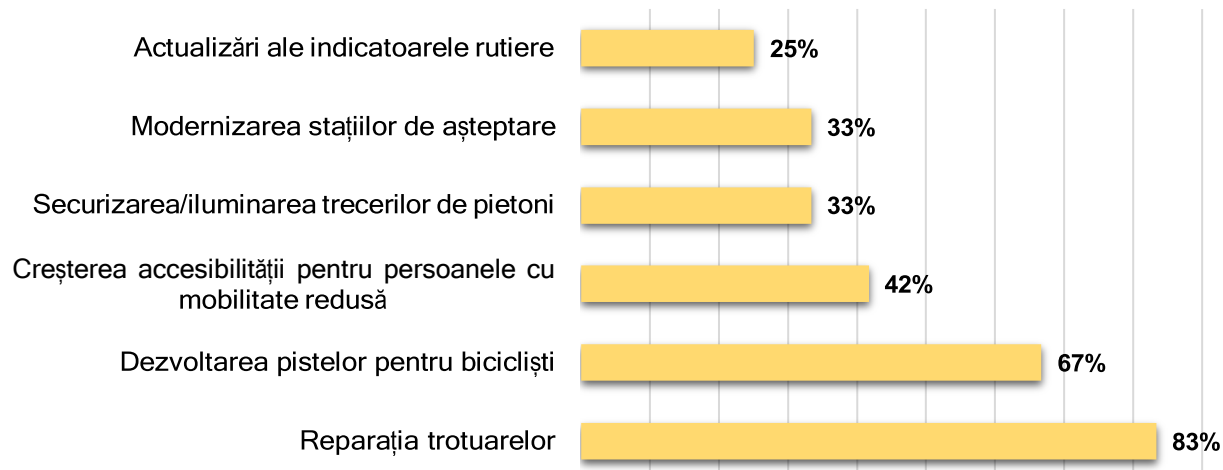
Transport și Infrastructură

Cei mai mulți cetățeni consideră că reparația trotuarelor ar trebui să fie un domeniu prioritar. De exemplu cetățenii au sugerat construcția unui trotuar pe drumul central, în condițiile în care numărul automobilelor din sat, dar și a celor care traversează satul continuă să crească. Totodată, viteza automobilelor în jurul instituțiilor de învățământ este o îngrijorare exprimată de către locuitorii din Sălcuța. Astfel, cetățenii sugerează identificarea măsurilor de calmare a traficului în jurul acestor instituții.

Cetățenii au identificat următoarele porțiuni prioritare pentru reabilitarea trotuarelor/drumurilor:

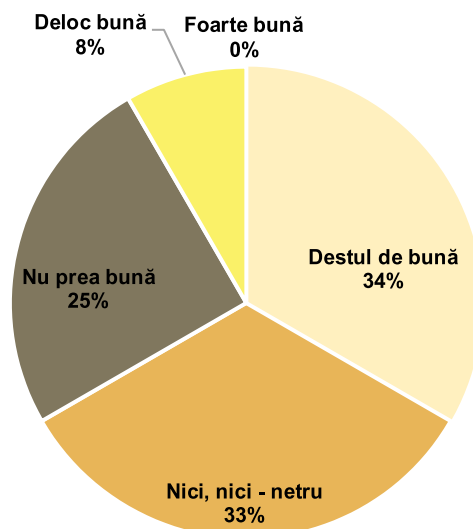
- Construcția trotuarelor spre instituțiile de învățământ pe traseul R26;
- Creșterea siguranței rutiere în jurul instituțiilor de învățământ;
- Reparația drumului spre Muzeului satului;
- Reparația drumurilor care asigură legătura cu instituțiile socio-culturale;
- Str. Decebal
- Sectorul Antonești

Ce tip de îmbunătățiri credeți că ar aduce cea mai mare valoare rețelei de transport din Sălcuța?



34% din cetățeni consideră că reparațiile și mentenanță drumurilor publice din localitate este foarte bună/bună, iar 33% consideră că aceasta nu este prea bună sau deloc bună. Printre obiecțiile principale menționate de către cetățeni este calitatea slabă a reparațiilor în cadrul programului Drumuri Bune.

Cum apreciați calitatea reparațiilor și mentenanța drumurilor publice din localitate?



Gospodăria de locuințe și serviciile comunale

Deși cetățenii din Sălcuța sunt destul de mulțumiți de calitatea serviciilor de evacuare a deșeurilor (50% - o părere foarte bună/bună), cea mai mare parte dintre aceștia au exprimat dorința implementării unui model de sortare a acestora, pentru a reduce impactul negativ asupra mediului și sănătății oamenilor. Lipsa sistemului centralizat de canalizare a fost identificată ca o problemă pentru locuitori, în condițiile în care tot mai mulți locuitori cumpără mașini de spălat automat sau amenajează băi/wc-uri în interiorul casei.

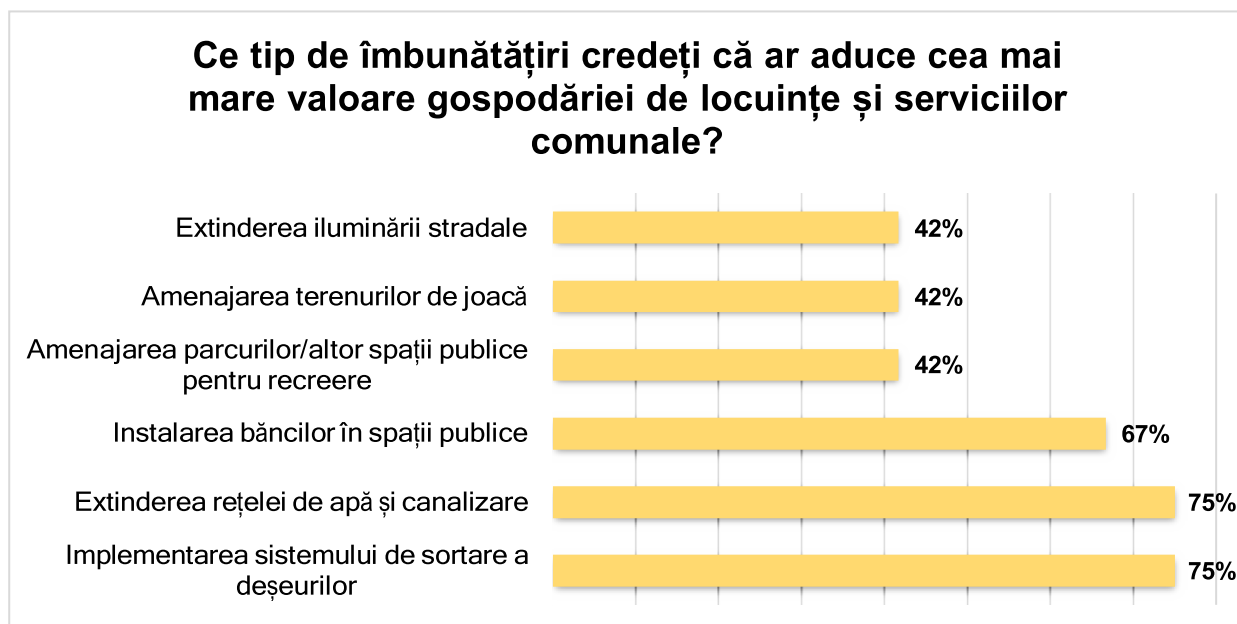
Unii cetățeni au menționat calitatea mai puțin bună a becurilor utilizate pentru iluminarea străzilor din Sălcuța. Fluxul de lumină nu asigură întotdeauna o luminozitate suficientă a teritoriului adiacent. Un alt element menționat de către cetățeni a fost ora destul de târzie de aprindere a iluminatului stradal.

Totodată, cetățenii au exprimat o dorință de a crește și îmbunătăți zone verzi sigure (ex. parcuri iluminate, terenuri de joacă pentru copiii, bănci/mese).

Au fost identificate următoarele zone de interes pentru cetățeni.

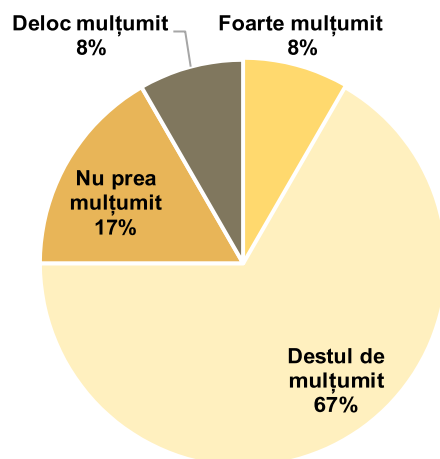
- Parcul din preajma podului;

- Zona din apropierea monumentului;
- Sectorul Antonești.



La acest subiect este important de menționat faptul că peste 67% din cetățeni sunt mulțumiți de raportul dintre prețul achitat pentru serviciile de apă, canalizare și evacuare a deșeurilor.

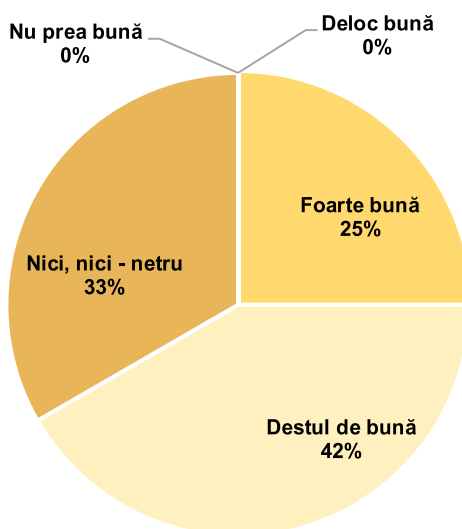
Cât de mulțumiți sunteți de raportul dintre prețul achitat pentru serviciile de apă, canalizare și evacuare a deșeurilor și calitatea acestor servicii?



Educația timpurie

Cetățenii sunt destul de mulțumiți de calitatea infrastructurii grădinițelor din localitate, 67% din cetățeni au o părere foarte bună și destul de bună.

Cum apreciați calitatea infrastructurii din educația timpurie?

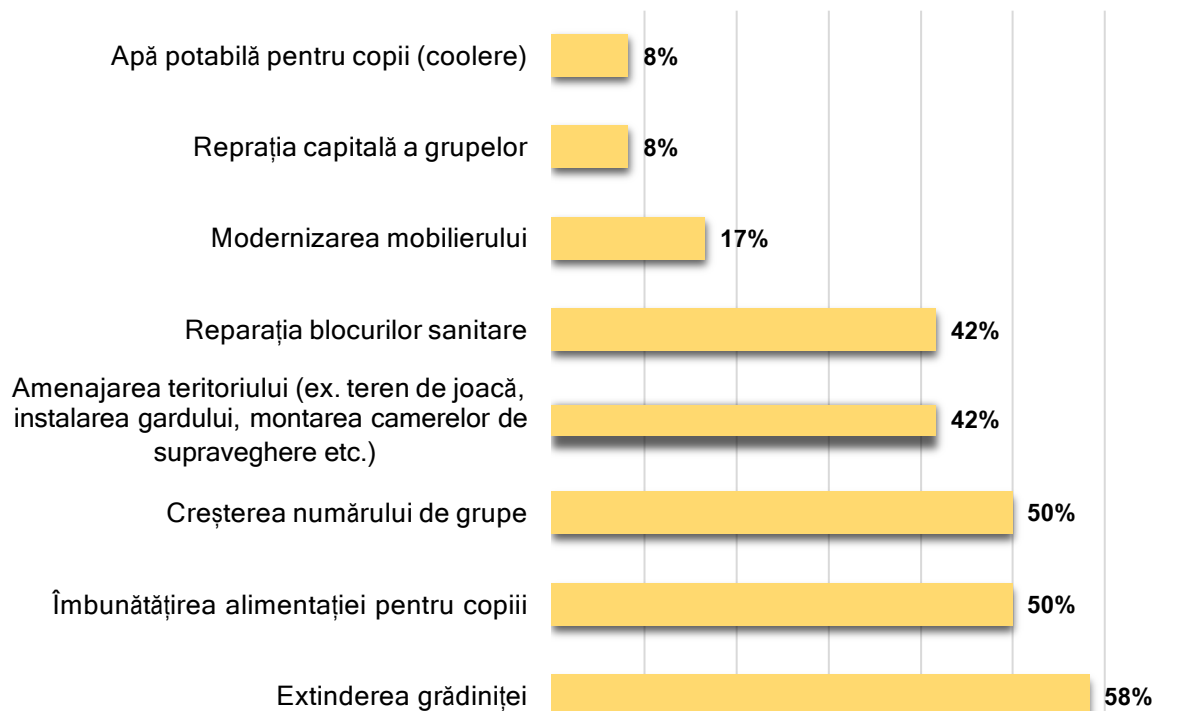


Principalele trei sugestii pentru îmbunătățirea instituțiilor din domeniul educației timpurii sunt:

- Extinderea grădiniței;
- Îmbunătățirea alimentației pentru copiii, inclusiv asigurarea copiilor cu apă potabilă de calitate (prin amplasarea de coolere pe teritoriul instituțiilor de învățământ);
- Creșterea numărului de grupe

Alte comentarii la acest capitol sugerează că părinții ar dori creșterea calității procesului de învățământ, un accent deosebit fiind îmbunătățirea interacțiunii între educatori și copii. Totodată, mai mulți părinți au rugat examinarea posibilității extinderii orelor de lucru al instituțiilor de educație timpurie.

Care ar trebui să fie domeniile prioritare pentru autorități în domeniul educației timpurii?



Cultură, sport, tineret, culte și odihnă

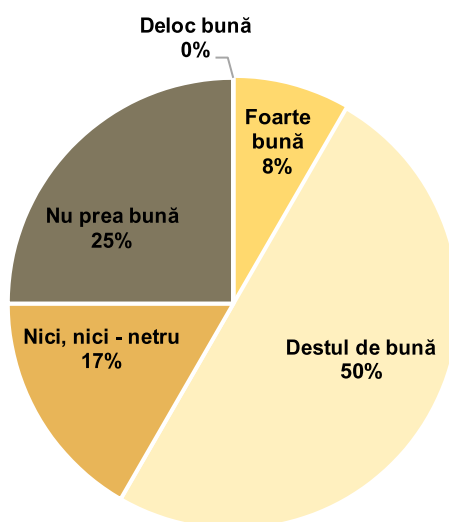
Aproximativ 50% din cetățeni au o părere bună despre serviciile oferite tinerilor în localitate și 58% au o părere bună despre calitatea infrastructurii sportive. Majoritatea cetățenilor doresc să fie organizate mai multe secții sportive (secția de fotbal nu este suficientă) și asigurarea acestora cu antrenori buni.

Sugestiile principale la acest capitol sunt:

- reparația stadionului mare din localitate;
- amenajarea unei săli de fitness/sau instalarea aparatelor de fitness în parcul central;
- organizarea și dotarea cu echipament sportiv a secțiilor sportive din localitate (șah, volei, baschet, tenis);

- modernizarea bibliotecii din localitate (ex. asigurarea cu cărți, amenajarea unei cafenele) astfel încât aceasta să devină un loc popular de socializare și dezbateri pentru tinerii din localitate

Cum apreciați calitatea infrastructurii sportive din localitate?



Alte probleme identificate

Cetățenii au identificat și alte probleme pentru care doresc susținerea autorităților locale:

- câinii (inclusiv pisicile) vagabonzi;
- clădiri în stare precară și nesatisfăcătoare în centrul satului;
- serviciile sociale prestate de APL ar trebui îmbunătățite.

Totodată, mai cetățeni au exprimat un grad de nemulțumire față de calitatea serviciilor prestate în spitalul din sat și orele de lucru ale farmaciei din sat. Aceste subiecte ar putea depăși cadrul bugetar, dar sunt câteva observații de care autoritatea locală e bine să le cunoască.